

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ "Соња Маринковић" Нови Сад	Драгица Миражић-Немет, стручна сарадница - психолошкиња, наставница грађанског васпитања
Место, општина: Нови Сад, Нови Сад	
Школска управа: Нови Сад	
<b>Опис примера добре праксе ИО</b>	
<b>Транзиција ученика из осетљивих група из основне у средњу школу</b>	
<b>Кључне речи:</b> основна школа, спектар аутизма, интелектуалне тешкоће, транзиција у средњу школу	
<b>Опис образовне ситуације ученика и окружења</b> <p>Школске 2017/2018 године осми разред у нашој школи завршила су и три ученика који су се образовали по ИОП-у2 (измењен програм). Два ученика имају сметње из спектра аутизма, док једна ученица има тешкоће у интелектуалном функционисању. Сва три ученика су самостална, и уз измену програма имају одличан успех.</p> <p>М. је дечак са сметњама из спектра аутизма, похађа наставу на српском језику, редовно и самостално долази у школу, самосталан је у раду на часу, током образовања највише је напредовао у комуникацији и социјалним вештинама, укључен је у групу вршњака; највећа подршка му је била потребна у разумевању појмова и усвајању сарцаја, те му је из тог разлога измењен програм.</p> <p>И. је девојчица са сметњама у интелектуалном функционисању које се највише односе на потешкоће у разумевању сложенијих и апстрактних појмова и њихово усвајање и памћење. Највећи напредак је остварила у комуникацијским вештинама и у учењу, док јој је у области социјалних вештина била потребна највећа подршка.</p> <p>А. је дечак са сметњама из спектра аутизма, похађа наставу на мађарском језику, има развијене вербалне способности - вербално се добро изражава, учествује у дискусији на различите теме, износи своја запажања и предлоге. Има општа знања - воли да гледа научне емисије, историјске документарце, филмове. Подршка му је највише потребна у читању и писању.</p>	
<b>Опис добре праксе</b> <p>Током осмог разреда за описане ученике израђен је и реализован план транзиције који је подразумевао следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- професионална оријентација ученика</li> </ul>	

- успостављање контаката са средњим школама и посета истим
- одабир образовног профила у средњој школи према профилима ученика и писање мишљења за упис у средњу школу
- даље разрађивање плана транзиције заједно са средњом школом

Професионална оријентација ученика обухватала је реализацију радионица из програма професионалне оријентације који школа реализује, испитивање професионалних интересовања ученика (путем теста у школи а ученица И. је ишла и на саветовање у националну службу за запошљавање са којом школа сарађује када је у питању професионална оријентација ученика осмог разреда), саветодавни разговори са ученицима и родитељима.

На основу педагошког профила ученика, резултата на тесту професионалних интересовања и разговора са ученицима и родитељима, мапиране су средње школе, односно образовни профили који би одговарали ученицима.

Контактиране су средње школе и током марта, априла и маја заједно са ученицима и родитељима реализоване су посете средњим школама. Укупно је посећено 6 средњих школа а током посете обављени су разговори са стручном службом школе и појединим наставницима са којима је разговарано о јаким странама ученика и потребама за подршком, као и о образовним профилима у средњој школи који највише одговарају профилима ученика. Такође, обављен је и обилазак школе и упознавање са простором.

Након свих ових активности, састављено је мишљење и препорука за упис у средњу школу за сваког ученика и то мишљење је достављено Окружној уписној комисији заједно са молбом родитеља за упис ученика по посебним условима који се односе на децу која наставу похађају по ИОП-у2. Мишљење је садржало кратак опис јаких страна и потреба за подршком ученика (из педагошког профила), предлог најмање три образовна профила која одговарају ученику и опис предузетих корака из плана транзиције.

Такође, школи у којој се полаже пријемни испит достављене су препоруке за прилагођавање услова за полагање пријемног испита за ученицу која се пријавила за полагање.

Након уписа у средњу школу, биће договорени даљи кораци у сарадњи између средње и основне школе (размена информација са стручном службом и наставницима, давање препорука за даље мере подршке, достављање педагошког профила и плана подршке уз сагласност и учешће родитеља, по потреби менторисање наставника средње школе од стране наставника, одељењског старешине и стручне службе из основне школе).

Паралелно са реализацијом плана транзиције, рађено је и на прилагођавању завршног испита за ове ученике - давање смерница наставницима за прилагођавање пробног завршног испита у априлу, прикупљање задатака и координација реализацијом; давање смерница наставницима за израду збирке

задатака за ученике и припрему ученика за полагање завршног испита; прикупљање задатака за завршни испит, израда тестова, обезбеђивање прилагођених услова за полагање испита (посебна просторија, особа која ће бити подршка ученику којем треба подршка у читању и писању), координација реализацијом полагања испита, вођење потребне документације.

Све наведене активности реализовала је стручна служба основне школе, ученици и родитељи, уз учешће одељењских старешина и наставника, а у сарадњи са стручном службом и наставницима средњих школа. Координаторка активности била је ауторка овог примера.

Изузетно значајно је било учешће ученика у свим овим активностима, којима је нарочито пријао обилазак средњих школа - равноправно су учествовали у разговору, постављали питања, интересовали се. Ученица И. одушевљена средњом школом рекла је "Морам да упаднем овде!". Мотивисани да упишу жељену средњу школу и прилагођавање завршног испита (тестова и услова) допринело је томе да ученици у опуштеној атмосфери полажу завршни тест, на којем су сво троје остварили висок број бодова.

#### Професионална добит

Професионална добит остварена је за све учеснике -

- за стручне сараднике и наставнике ово је била ситуација да промишљају о својој пракси, односно да вреднују квалитет подршке коју су пружали ученицима; такође, унапређивање компетенција за комуникацију и сарадњу је још једна професионална добит јер реализација ових активности подразумева тимски рад;

- за стручне сараднике и наставнике из средњих школа добит је та што имају прилику да припреме школу за долазак ученика.

За мене лично ово искуство је представљало изузетно задовољство, пре свега због одличне сарадње са ученицима и родитељима, због добре комуникације и уочене спремности средњих школа на сарадњу, а највише због посвећеног бављења ученицима, њиховим потребама, жељама, интересовањима, што је и резултирало тиме да ученици буду распоређени у жељене средње школе.